

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY
PŘI
ZÁKLADNÍ ŠKOLE NOVÁ VES

D

Základní škola a Mateřská škola Nová Ves, okres Brno-venkov
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

ŠKOLNÍ DRUŽINY PŘI ZÁKLADNÍ ŠKOLE NOVÁ VES

Platnost dokumentu: od 6.1. 2025

Č.j. 3/2025

Ředitelka školy: Mgr. Pavla Procházková

Zřizovatel: Obec Nová Ves

Nová Ves 67

664 91 Ivančice

Charakteristika zařízení

Školní družina tvoří součást příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Nová Ves, okres Brno-venkov příspěvková organizace. Prostor ŠD je umístěn v budově ZŠ Nová Ves, Nová Ves 18, 664 91 Ivančice. Součástí budovy je školní zahrada a školní hřiště. Školní družina má 1 nebo 2 oddělení, dle počtu přihlášených žáků. Má ranní a odpolední režim.

Oddělení má svoji samostatnou třídu, jsou také využívány třídy.

Kapacita ŠD je 50 žáků.

Obsah:

Cíle vzdělávání

Formy vzdělávání

Obsah vzdělávacího programu školní družiny

Časový plán

Materiální a organizační podmínky

Personální podmínky

Ekonomické podmínky

Bezpečnost a ochrana zdraví, psychosociální podmínky

Řízení školního zařízení

Struktura tematických celků

1. Cíle vzdělávání

- a) **Rozvoj osobnosti člověka**–vedeme děti k odpovědnosti za svou osobu a své zdraví, posilujeme citové vazby mezi spolužáky, učíme vzájemné důvěře a toleranci, podporujeme schopnost pomoci mezi spolužáky, učíme pěknému vztahu k dětem integrovaným.
- b) **Získání všeobecného vzdělání**–formou přípravy na vyučování rozšiřujeme a upevňujeme vědomosti již získané ve vyučovacím procesu, formou hry rozvíjíme další poznatky dle specializace vychovatelky.
- c) **Pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost**–dle věkových schopností dětí na konkrétních situacích navozujeme téma, které lze později řešit a rozvíjet, zařazujeme vhodné hry.
- d) **Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého**–rozvíjíme soudržnost a respektování se, prohlubujeme seznámení se s jejich kulturou žáků vhodnou hrou, besedou a rozhovorem.
- e) **Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti**–vedeme rozhovory, navozujeme vhodné příklady, řešíme momentálně náhodně vzniklé situace.
- f) **Poznávání světových a evropských kulturních hodnot**–realizujeme výtvarné práce, soutěže a další akce směřující k tématu.
- g) **Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně**–rozvíjíme již získané informace, pořádáme akce jako třídění odpadu, úklid v okolí školy, tématické vycházky, výrobky z plastů a přírodnin témat. směřující k ochraně přírody.

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jedná se především o rozvoj žáka, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

2. Formy vzdělávání

- a) **Pravidelná činnost** – je dána týdenní skladbou zaměstnání, dle plánu za přispění dětí plánujeme činnost na celý týden, tematicky je odvozena z obsahu vzdělávání, zařazujeme téma na celý týden.
- b) **Příležitostné akce** – jsou zahrnuty rovněž v obsahu vzdělávání, jsou zařazovány nepravidelně, pro celou školní družinu.
- c) **Nabídka spontánních aktivit** – průběžné činnosti po obědě, po organizované činnosti, zařazujeme i nabídku pro méně aktivní děti, prohlubujeme a rozvíjíme již naučené a osvojené činnosti.
- d) **Odpočinkové činnosti** – klidové činnosti a aktivní odpočinek doplňující hlavní zaměstnání, uplatnění individuálního přístupu, možnost volby zaměstnání dětí.
- e) **Příprava na vyučování** – psaní domácích úkolů jen dle přání rodičů, po doporučení třídní učitelky, příprava na vyučování je obsažena v činnostech rozšiřujících poznatky získané ve školním vyučování.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

3. Obsah vzdělávacího programu školní družiny

Prostřednictvím volnočasových aktivit posilujeme a rozvíjíme:

- 1) **Kompetence k učení** – učíme žáky dokončit započatou práci, kriticky hodnotit své výkony, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, všítat si souvislosti mezi jevy, samostatně pozorovat, získávat vědomosti.
- 2) **Kompetence k řešení problémů** – vedeme žáky naučit se hledat různé způsoby řešení, rozlišovat správná a chybná rozhodnutí, uvědomovat si zodpovědnost za své rozhodnutí, umět překonávat počáteční obtíže a práci dokončit.
- 3) **Komunikativní kompetence** – rozvíjíme ovládání řeči a mimoslovní komunikaci, schopnost vyjádřit vlastní názor, komunikovat s vrstevníky a dospělými, zapojovat se do diskuse, řešit konflikty, komunikovat kultivovaně, umět se vyjádřit písemně.
- 4) **Sociální a interpersonální kompetence** – učíme žáky samostatnosti, ke spolupráci ve skupině, respektování dohodnutých pravidel, tolerantnosti a solidárnosti, vytvoření si pozitivní představy o sobě samém.
- 5) **Občanské kompetence** – chceme, aby si žák uvědomoval svá práva a práva

druhých, dbal na osobní zdraví, rozpoznal vhodné a nevhodné chování, vážil si tradic a podílel se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

- 6) **Kompetence k trávení volného času** – učíme žáky orientovat se v nabízených aktivitách, umět účelně trávit volný čas, vybrat si zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost. Skladba zaměstnání je volena tak, aby se v nich uplatnili a mohli být úspěšní všichni žáci. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí školní družina Zájmové kroužky umožňující seberealizaci dle zájmu žáků (kroužek počítačový, pěvecký, hudebně-pohybový, jazykový, dyslektický, plavecký, atd).

4. Časový plán

Práce školní družiny se odvíjí od organizace školní docházky a následně i docházky do školní družiny. Ve školní družině mohou být žáci prvního až devátého ročníku.

5. Materiální a organizačních podmínky

Školní družina má 1 až 2 oddělení, ve kterém jsou žáci 1.- 9. ročníku. V herně děti využívají volného prostoru na koberci a několika nově zakoupených stolečků se židličkami. Ve třídě jsou úložné prostory vybavené stavebnicemi, jsou tu i stolní hry a další pomůcky pro rekreační činnost. Žáci mohou využívat pro činnost i ostatní třídy, školní hřiště a zahradu, Školní sportovní areál, okolí školy.

Školní jídelna, kam děti docházejí na oběd, je v areálu školy.

6. Personálních podmínky

Ve školní družině pracují plně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Pravidelně si doplňují znalosti a dovednosti v akreditovaných kurzech i samostudiem.

7. Ekonomické podmínky

Školní družina je pro žáky za úplatu. Za určitých podmínek, daných zákonem, může být poplatek prominut. Výši úplaty stanoví zřizovatel školy.

8. Bezpečnost a ochrana zdraví, psychosociální podmínky

Děti jsou na začátku školního roku pravidelně seznámeny s řádem školní družiny a bezpečností při pobytu ve školní družině. Jedná se o pobyt na zahradě, na hřišti, ve třídě, v herně ŠD, při vycházkách, v bazénu, v dalších prostorách školy

Dbáme na dodržování hygieny a ochrany osobního zdraví, ale i ochrany duševního zdraví podporou správného vzájemného chování a správného vztahu mezi spolužáky. Vedeme žáky k vzájemné toleranci, správné komunikaci, individualitě žáka. Vytváříme podmínky pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny. Informujeme žáky a jejich rodiče o činnosti školní družiny. Organizujeme společné akce s rodiči. Nabízíme pitný režim.

9. Řízení školského zařízení

Školní družina je řízena ředitelkou školy, vychovatelky odpovídají ředitelce zařízení za úroveň výchovné a vzdělávací práce, koordinují a kontrolují činnost, odpovídají za zpracování plánu a jeho plnění, vedou pedagogickou dokumentaci.

10. Struktura tematických celků

	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Tematický okruh	Činnost	Kompetence
U nás doma	Vyprávíme o životě naší rodiny.	3,4,5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný čas.	4,6
	Mluvíme o rozdělení prací a povinností v rodině – kresba, koláž, malba.	3, 6
Naše škola- naše školní družina	Seznamujeme se s prostředím, orientujeme se v budově.	1, 3
	Podílíme se na výzdobě školy.	2, 3, 6
	Projektujeme ideální třídu, návrhy výtvarně zpracujeme.	1, 6
	Hledáme ukrytý poklad ve škole nebo v okolí-orientační soutěž.	3,5,6
Cesta do školy	Soutěžíme v orientaci v okolí, kreslíme plánek okolí.	2, 3, 5
	Povídáme si o bezpečné cestě do školy a domů.	1, 2, 4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, určujeme značky.	1, 2, 6
Výlety do blízkého i vzdáleného	Pracujeme s mapou našeho města, určujeme známá místa.	1, 2, 3,
	Vybíráme si blízké místo, na které dojdeme podle naší mapy.	1, 2, 3,

světa	hledáme cestu	
	Stavíme krajinu z písku a přírodnin, např. hrad, hory, dálnici.	2,3,5

	LIDÉ KOLEM NÁS	
Moji kamarádi	Hrajeme poznávací a kontaktní hry ve skupině, pomáháme řešit problémy kamarádů.	2, 3, 4
	Hrajeme scénky, dokážeme řešit situace ve skupině.	2, 3, 5
	Umíme si pomáhat navzájem, učíme se vzájemnému pochopení.	2,3,4
Pozvání do školní družiny	Připravujeme společné akce s rodiči.	1, 3, 6
	Vyrábíme dárky předškolákům, rodičů.,	3,4,5
	Zdobíme družinu o svátcích, slavíme zvyky a tradice.	1, 4, 6
	Pořádáme výstavy ve školní družině.	1, 4, 6
Cesta kolem světa	Informujeme se o světadílech, umíme získávat informace.	1,2,6
	Rozeznáváme a učíme se chápat rozdíly mezi jednotlivými národnostmi.	1,4,5
	Čteme pohádky z různých zemí.	1,6
	Malujeme šťastnou planetu.	1,4,6
Učíme se toleranci a pořádku	Hledáme a hodnotíme v okolí věci, které se nám líbí..	2,3,4,5
	Hrajeme pořádkové hry, učíme se pomáhat ostatním.	2,4,6
	Věnujeme se sebeobslužné práci, opravujeme poškozené hry.	2,5,6

	LIDÉ A ČAS	
Měření času	Vyrábíme si vlastní hodiny, soutěžíme v určování a odhadování času.	2,3,6
	Mluvíme o měřidlech času.	1,3,5
	Na vycházce pozorujeme věžní, sluneční hodiny.	2,3

Nástěnka školní družiny	Podílíme se fotodokumentaci školní družiny.	1,3,6
	Společně zdobíme školní družinu, dokumentujeme akce.	1,3,6
	Vedeme nástěnku školní družiny.	2,3,4
Když jsme byli malí	Vyprávíme si příhody z minulosti.	1,3,5
	Hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období.	1,3,4
	Prohlížíme si fotografie.	1,2,6
Náš volný čas	Vyprávíme si o prázdninách, malujeme obrázky.	1,2,6
	Plánujeme volný čas, vzájemně se informujeme o aktivitách.	1,2,3
	Před prázdninami mluvíme o našich plánech.	1,2,6
Putování časem	Besedujeme o životě dříve a dnes.	1,3,6
	Tvoříme hrady a stará města, zajímáme se o historii obce.	1,3,5

	ROZMANITOST PŘÍRODY	
Kalendář ročních období	Sledujeme změny přírody, život zvířat v různých ročních obdobích-kresba, malba, četba k tématu.	1,3,6
	Vytváříme kalendář-podzim, zima, jaro, léto.	1,4,6
Vodní hrátky	Učíme se znát a chránit přírodu.	1,2,3
	Rozlišujeme a poznáváme vodní živočichy.	1,3,6
	Kreslíme koloběh vody v přírodě.	1,3,6
Naši kamarádi zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířatech	1,6
	Kreslíme domácí mazlíčky, pečujeme o domácího mazlíčka.	2,6
	Přikrmujeme a stavíme krmítka, chráníme přírodu.	1,4,6
Příroda kolem nás	Umíme se chovat v přírodě, víme, co přírodě škodí.	1,3,6
	Vyrábíme z přírodnin.	1,6
	Dbáme na čistotu a okolí školy.	1,2,4
	Hrajeme různé poznávací a postřehové hry v přírodě.	1,3,6

Tajemství rostlin	Pěstujeme a staráme se o rostliny ve školní družině.	1,6
	Navštěvujeme zahrady žáků, sledujeme vývoj a růst rostlin.	1,3,6
	Besedujeme o léčivých rostlinách.	1,3,6
	Tvoříme výrobky a výtvarné práce z přírodnin.	1,6

	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Chci být zdravý	Učíme se správně starat o své zdraví, dbáme na hygienu, dodržujeme pitný režim.	1,6
	Umíme přivolat pomoc při úrazu, učíme se předcházet úrazu.	1, 2, 3
	Hovoříme o lékaři, nebojíme se návštěvy ordinace.	2,3
Náš zdravý jídelníček	Vaříme to, co je zdravé.	4,6
	Víme, co nám prospívá a co ne.	1, 2, 3
	Umíme připravit slavnostní stůl pro narozeninovou oslavu.	2,6
Chci být fit	Umíme se správně oblékat-hry, výtvarné práce.	1, 2, 3
	Chodíme na školní zahradu, sportujeme, pobýváme na čerstvém vzduchu.	6
	Účastníme se sportovních akcí a kroužků, pořádáme různá sportovní soutěžení."	6

Každý školní rok tvoří školní družina roční plán, který vychází z tematických celků ŠVP ŠD a navazuje na školní vzdělávací program školy. Při plánování jednotlivých činností a aktivit spolupracuje ŠD s vyučujícími a navazuje tak na vyučování.